

Ministerie van Financiën

Technische briefing Tegenbewijsregeling box 3

8 april 2025

Agenda

1. Achtergrond
2. Arresten Hoge Raad
3. Wetsvoorstel tegenbewijsregeling
4. Uitvoeringsgevolgen en formulier 'opgaaf werkelijk rendement'
5. Planning
6. Budgettaire gevolgen
7. Fiches mogelijke maatregelen

Achtergrond – Kerstarrest 24 december 2021

- › Box 3 niet in overeenstemming met EVRM
- › Rechtsherstel door nieuwe forfaitaire berekening
- › Aansluiten bij werkelijke verdeling:
  - Spaargeld
  - Overige bezittingen
  - Schulden
- › Wet rechtsherstel (2017-2022)
- › Overbruggingswet box 3 (2023 en verder)

Arresten Hoge Raad 2024

- › Nog steeds schending van het EVRM als het werkelijke rendement lager is dan het forfaitaire rendement
- › In dat geval wordt de belasting gebaseerd op het werkelijke rendement
- › Arresten Hoge Raad van 6 juni 2024, 14 juni 2024, 2 augustus 2024 en 20 december 2024: regels voor het bepalen van het werkelijke rendement

Arresten HR 2024 - werkelijk rendement

- › Aansluiten bij het rendementsbegrip dat de wetgever voor ogen heeft gestaan bij het forfaitaire stelsel
- › Reguliere voordelen (huur, rente, dividend) en waardeveranderingen
- › Waardeverandering: zowel gerealiseerde als ongerealiseerde
- › Per jaar bepaald (geen verliesverrekening, per jaar kiezen voor forfaitair of werkelijk rendement)
- › Alle vermogensbestanddelen in de loop van het jaar

Arresten HR 2024 - werkelijk rendement

- › Volledig box 3-vermogen (geen heffingsvrij vermogen)
- › Geen kostenaftrek, wel aftrek rente op schulden
- › Maar: Waardestijging als gevolg van investeringen telt niet mee als rendement
- › Waardebepaling woning op basis van WOZ-waarde

Werkelijk rendement lager dan forfaitair rendement

Melanie heeft in 2023 € 200.000 spaargeld en € 200.000 aan aandelen. Haar box 3-inkomen is **€ 12.159 op basis van forfaitair rendement**. Daarover betaalt ze 32% belasting: € 3.890.

Ze heeft in werkelijkheid in 2023 € 2.000 rente ontvangen over haar spaargeld en € 2.000 dividend over de aandelen. Ook zijn die € 3.000 in waarde gestegen. In totaal is het **werkelijk rendement € 7.000**. De 32% belasting die ze hierover betaalt komt uit op € 2.240.

Het forfaitair rendement waarover Melanie belasting betaalde (€ 12.159) is hoger. Melanie heeft € 1.650 belasting teveel betaald en krijgt dit terug.

Werking heffingsvrij vermogen

- › Anton heeft € 100.000 spaargeld. Over dit spaargeld heeft hij in 2023 0,5% rente ontvangen. Dit is lager dan het forfait van 0,92%.
- › Berekening forfaitair rendement:
- › $€ 100.000 - \text{heffingsvrij vermogen van } € 57.000 = € 43.000$
- › $€ 43.000 \times 0,92\% = € 395$
- › Bij het berekenen van het werkelijk rendement wordt geen rekening gehouden met het heffingsvrij vermogen
- › Werkelijk rendement: $€ 100.000 \times 0,5\% = € 500$

Wetsvoorstel tegenbewijsregeling box 3

- › Arresten Hoge Raad zijn geldend recht, wetsvoorstel is codificatie van de arresten
- › Hoge Raad heeft duidelijke regels gegeven, maar niet op alle details
- › Het wetsvoorstel voorziet hierin
- › Doel: duidelijk en uniform rendementsbegrip voor burgers en Belastingdienst

Wetsvoorstel tegenbewijsregeling box 3

- › Toepassen schuldendrempel
- › Toepassen vrijstelling groene beleggingen
- › Genietingstijdstip (kastelsel)
- › Voorkoming van dubbele belasting

Wetsvoorstel tegenbewijsregeling box 3

- › Waardering van vermogensbestanddelen: aansluiten bij de huidige wettelijke bepalingen in box 3
  - Herkenbaar voor belastingplichtigen en de Belastingdienst
  - Overzichtelijk voor invullen formulier ‘Opgaaf werkelijk rendement’
  - Zuivere vergelijking forfaitair rendement en werkelijk rendement
- › Voordeel eigen gebruik onroerende zaken
  - HR: hoort in beginsel bij rendementsbegrip in box 3, keuze aan wetgever hoe omvang te bepalen
  - Wetsvoorstel:
  - 2017 t/m 2025: nihil
  - 2026 en 2027: economische huurwaarde

Doelgroep

- › Ruime benadering doelgroep
  - hele doelgroep van Wet rechtsherstel box 3
  - hele doelgroep van Overbruggingswet box 3

Wel tijdig bezwaar of verzoek tot ambtshalve vermindering nodig (vijfjaarstermijn)

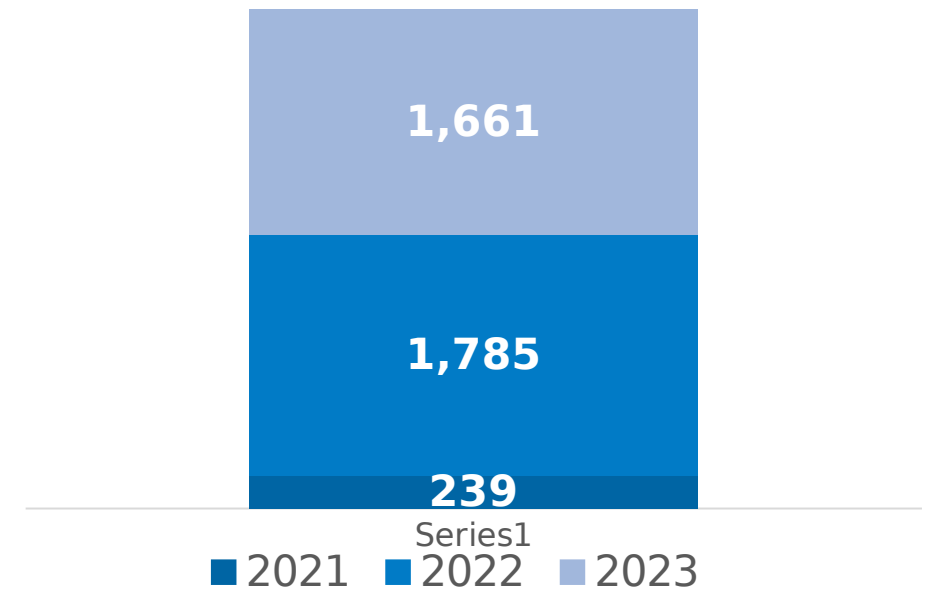
- › Niet-bezwaarmakers (2017-2020): Procedure ‘massaal bezwaar plus’ loopt nog

Opgave voor de uitvoering

Schatting aantal tegenbewijzen	
2017	700
2018	2.500
2019	33.800
2020	229.400
2021	195.000
2022	400.800
2023	317.200
2024	377.900
2025	361.200
2026	427.900
2027	429.100
Totaal	2.775.500

- › Aantal openstaande bezwaren en verzoeken box 3: 802.000
- › Aantal nog te behandelen aangiften met box 3: 3,7 miljoen
- › Aantal tegenbewijzen: onbekend, maar schatting: 2,8 miljoen

Aangiften (anders dan alleen bank- en spaartegoed) nog te behandelen naar belastingjaar (x duizend)

Uitvoeringsgevolgen

- Uitvoering Herstel kost voor eerste drie jaar circa € 193 miljoen
- 985 fte's nodig voor de werkzaamheden tijdens de verwachte piek in 2026
- Eerste herijking Uitvoeringstoets na invoering van de wet gepland voor eind 2025
- Veel directies van de Belastingdienst betrokken bij de opgave
- Werving van start
- Interne opleiding wordt opgezet

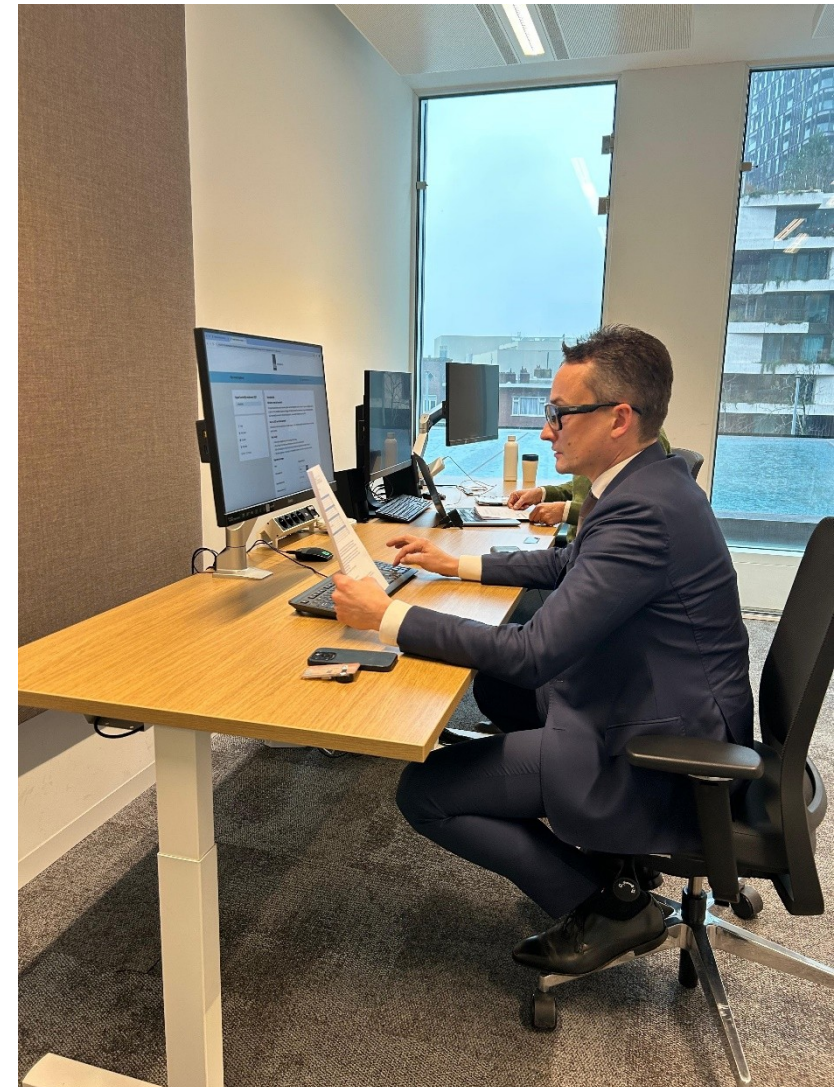
Impact op ICT-planning

Traject	Planning vóór arresten Hoge Raad	Planning ná arresten Hoge Raad
Implementatie herstel box 3 n.a.v. arresten HR in de keten IH	Niet van toepassing	Tot de zomer van 2026
Uitfasering Cool:Gen / Afronding modernisering keten IH	Uiterlijk eind 2026	Uiterlijk eind 2027
Inwerkingtreding nieuw stelsel box 3	Per 2027	Per 2028
Beoogde inwerkingtreding maatregel alleen-verdienersproblematiek	Per 2028	Per 2028
Ruimte voor overige beleidswensen in keten IH (structuurwijzigingen zonder impact op Voorlopige Aanslag)	Vanaf belastingjaar 2028 (2029)	Naar verwachting vanaf belastingjaar 2029 (2030)

Formulier Opgaaf werkelijk rendement

- › In ontwikkeling en meermaals getest
- › Werkbezoek 14 april 9:30-11:30
- › Prinses Beatrixlaan 512

Opgaaf werkelijk rendement 2023

Introductie

- Help
- Afdrukken
- Opslaan
- Afsluiten

IB 345E -1Z*1OLAV

Introductie

Wat kunt u met dit formulier?

De Hoge Raad heeft een aantal uitspraken gedaan over het berekenen van het voordeel uit sparen en beleggen (box 3). In plaats van het voordeel uit sparen en beleggen dat uitgaat van een fictief rendement, mag u ook belasting betalen over het werkelijk rendement. Met dit formulier geeft u uw werkelijk rendement aan over 2023.

Had u in 2023 een fiscale partner?

U kunt dit formulier voor uzelf of voor u beiden insturen. U vult altijd het werkelijk rendement in van u en uw fiscale partner samen.

Hulp nodig?

- Klik op het vraagteken voor een toelichting bij die vraag.
- Klik op 'Help' in het menu voor informatie over hoe u dit formulier gebruikt.
- Kijk op [belastingdienst.nl/box3 \(opent nieuw venster\)](#) voor algemene informatie over box 3.
- [Kijk welke gegevens u nodig hebt om het werkelijk rendement in te vullen \(opent nieuw venster\)](#).

Gegevens aanvrager

Naam	test
Geboortedatum	01-01-1970
Burgerservicenummer	111111110
Telefoonnummer	

Planning formulier OWR

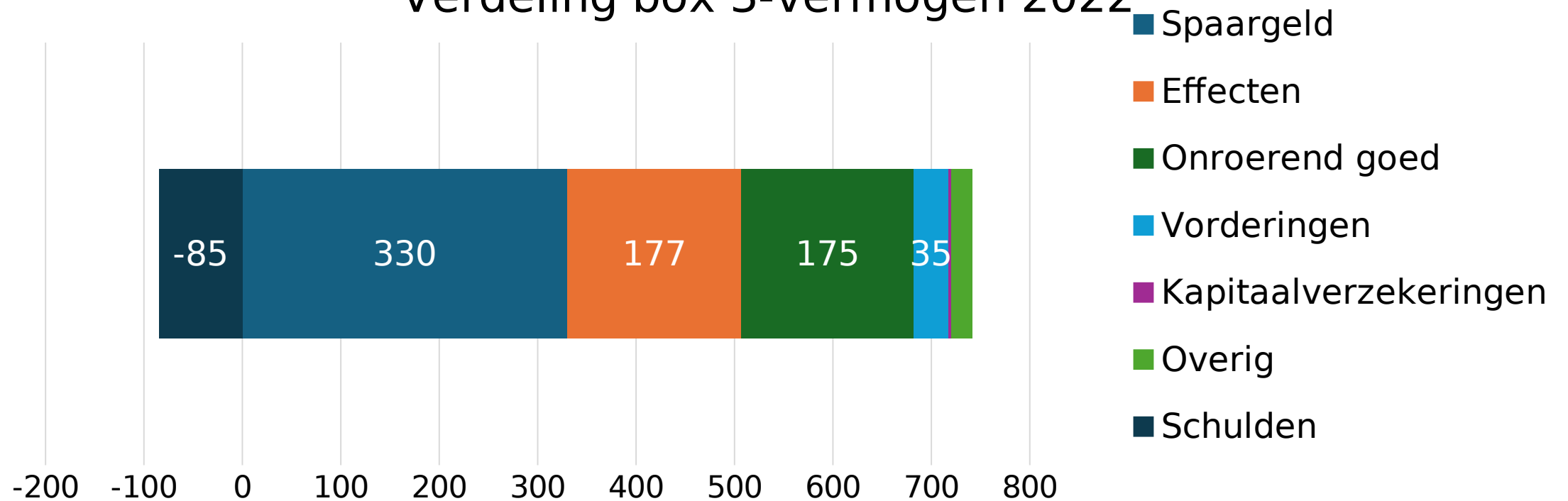
- › Openstellen formulier Opgaaf Werkelijk Rendement: 8 juli
- › Formulier OWR opgenomen in aangifte: vanaf aangifte over 2025

Activiteit	Datum
Verzending individuele informatiebrieven met duidelijk handelingsperspectief en globaal tijdpad	Oktober 2024
Aangiftecampagne inkomstenbelasting 2024	Maart en april 2025
Verzending individuele attentiebrieven	Vanaf juli 2025
Formulier OWR beschikbaar	Juli 2025
Vaststellen definitieve aanslagen (2021 t/m 2024)	Vanaf vierde kwartaal 2025
Vaststellen verminderingsbeschikkingen (2017 t/m 2024)	Vanaf tweede kwartaal 2026

Budgettaire - het box 3-vermogen

Verdeling box 3-vermogen 2022

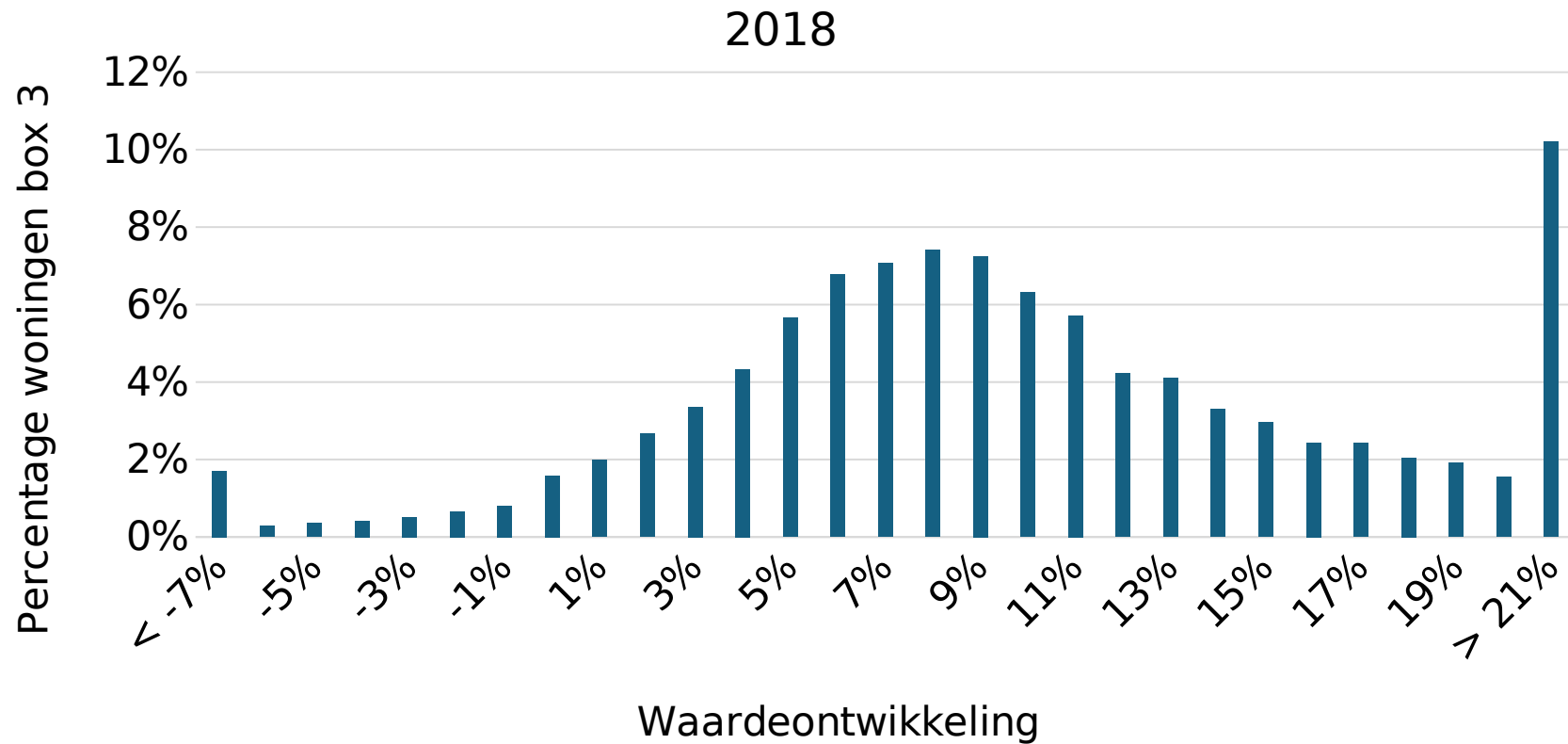

Budgettair - rendementen per jaar

Jaar	Forfait	Aandelenkoers	Prijsindex woningen vorige jaar
2017	5,39%	13,72%	6,73%
2018	5,38%	-10,02%	8,25%
2019	5,59%	24,57%	8,39%
2020	5,28%	-1,71%	6,48%
2021	5,69%	23,32%	8,38%
2022	5,53%	-7,97%	20,33%
2023	6,17%	15,04%	2,73%
2024	6,04%	8,43%	1,61%

Budgettair - spreiding rendementen

Budgettair – derving per jaar

- › Grote spreiding => grote derving
- › 2017 t/m 2020: kleinere doelgroep
- › 2017 t/m 2022: eerder rechtsherstel geboden
- › 2017 t/m 2024: in saldo
- › 2027: derving inclusief langer voortzetten overbrugging

Jaar	Budgettair
2017	-3
2018	-21
2019	-112
2020	-735
2021	-489
2022	-1.485
2023	-1.483
2024	-2.136
2025	-1.570
2026	-1.999
2027	-2.382*

Fiches

1. Niet of beperkt verhogen forfait overige bezittingen

› Parameteraanpassing voor Belastingdienst

	Standen in € mln. (+ = saldoverbeterend)	2025	2026	2027	2028	2029	cum	struc
1a	Niet verhogen forfait	0	-1.129	-1.129	0	0	-2.258	0
b	Beperkt verhogen forfait	0	-611	-611	0	0	-1222	0

Fiches

2. Toevoegen kostenaftrek in de tegenbewijsregeling

- › Structuurwijziging voor Belastingdienst
- › Leidt tot vertraging op modernisering en Wet werkelijk rendement
- › Forfaitaire kostenaftrek juridisch kwetsbaar, alleen voor vastgoed naar verwachting onhoudbaar

	Standen in € mln. (+ = saldoverbeterend)	2025	2026	2027	2028	2029	cum	struc
2a	Toevoegen kostenaftrek	0	-562	-573	-1.700	0	-2.835	0
b	Toevoegen forfaitaire kostenaftrek	0	-471	-470	-1.700	0	-2.641	0

Fiches

3. Actualiseren leegwaarderatio

- › Nieuw onderzoek nodig, uitkomst onzeker (kan omhoog of omlaag)
- › Verlaging aankondigen vóór 1 januari 2027 in strijd met Herstel en Veerkrachtplan
- › Potentiële boete van € 600 miljoen

Bijlage: extra slides met cijfervoorbeelden en budgettaire informatie

Budgettair – kenmerken ontvangers

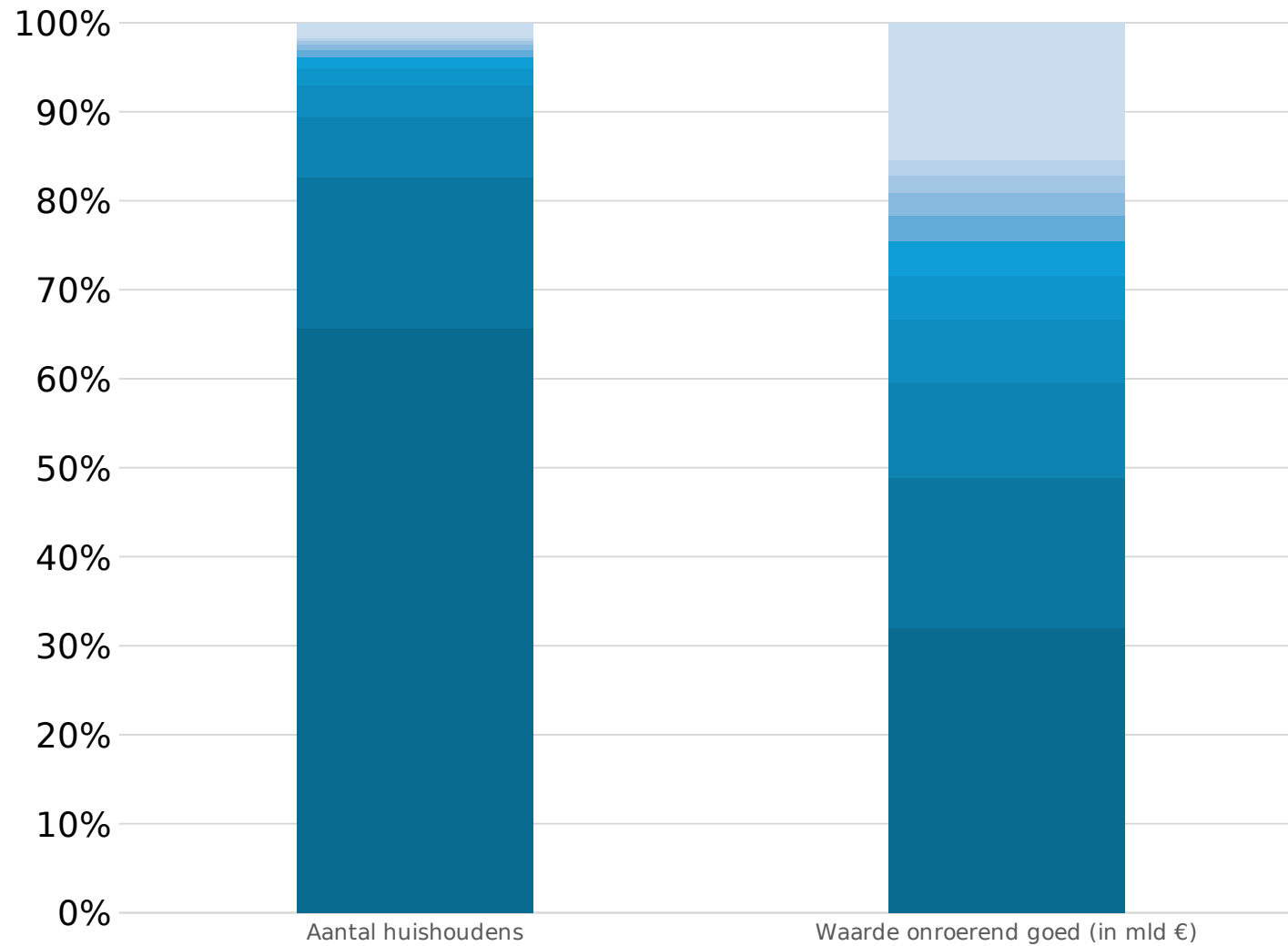
Tabel 3 - Het aantal belastingplichtigen per inkomensgroep dat naar schatting geld terug krijgt met de tegenbewijsregeling, het geschatte bedrag dat zij kunnen terugkrijgen en hun gemiddelde vermogen.

Inkomensgroep (verzamelinkom en per persoon*)	Aantal mensen dat geld terug krijgt (waarvan AOW-er)	Totale bedrag dat zij terug krijgen in € mln (% totaal)	Gemiddelde bedrag dat zij terug krijgen	Gemiddelde box 3- vermogen van deze mensen
< Minimumloon	63.600 (25.400)	115 (7%)	€ 1.800	€ 281.000
Minimumloon – modaal	80.800 (37.400)	153 (10%)	€ 1.900	€ 260.000
Modaal – 2x modaal	122.300 (40.500)	418 (27%)	€ 3.400	€ 347.000
2x Modaal – 3x modaal	47.300 (11.700)	230 (15%)	€ 4.900	€ 443.000
3x Modaal – 4x Modaal	18.600 (4.300)	127 (8%)	€ 6.800	€ 599.000
> 4x Modaal	26.900 (5.800)	518 (33%)	€ 19.300	€ 1.478.000

*Indeling is op basis van het verzamelinkomen per persoon, niet per huishouden. Bij niet-werkenden met een goed verdienende partner bestaat het hier gebruikte verzamelinkomen dus alleen uit het inkomen uit vermogen.

Verdeling onroerend goed in box 3 (aantal keer
gemiddelde woningwaarde)

Voorbeeld tijdsevenredige WOZ-waarde

- › WOZ-waarde 2023 € 300.000
- › WOZ-waarde 2024 € 320.000
- › Waardestijging over het hele belastingjaar 2023 = € 20.000
- › Verkoop op 15 maart 2023 ($73/365^e$ van het jaar)
- › $73/365^e * € 20.000 = € 4.000$
- › Waardestijging verkoper = € 4.000
- › Waardestijging koper = € 16.000

Partnerverdeling

- › Partners A en B hebben een gezamenlijk box 3-vermogen van € 500.000.
- › 40% toegerekend aan A (€ 200.000) en 60% aan B (€ 300.000)
- › Gezamenlijk werkelijk rendement is € 10.000
- › Werkelijk rendement van A is $40\% * € 10.000 = € 4.000$
- › Werkelijk rendement van B is $60\% * € 10.000 = € 6.000$

Investeringskosten

- › Waardestijging als gevolg van investeringen telt niet mee als rendement (onder bepaalde voorwaarden)
- › WOZ-waarde 2023 € 300.000
- › WOZ-waarde 2024 € 330.000
- › Waardestijging € 30.000
- › Waardestijging als gevolg van investering € 20.000
- › Werkelijk rendement is € 10.000